
Politické špičky, akademici i pamětníci si připomněli rok 1939

Politické špičky, akademici i pamětníci si připomněli rok 1939

Praha 17. listopadu (ČTK), autor> nlm fln jpt

Vrcholní politici, představitelé vysokých škol i pamětníci si dnes přišli před Hlávkovu kolej připomenout výročí zásahu nacistů proti českým studentům v roce 1939. Během pietního aktu, který vyvrcholil kladením věnců, však zazněly i výzvy týkající se událostí z roku 1989 a varování před návratem komunistů k moci. Dnešním státním svátkem, Dnem boje za svobodu a demokracii, si Česká republika připomíná pád komunistického režimu v roce 1989 i nacistické perzekuce českých vysokoškoláků v roce 1939.

Premiér Mirek Topolánek ve svém projevu obhajoval nejen svobodu, ale i americký protiraketový štít. "Je samozřejmé po svobodě toužit, není však vůbec samozřejmé ve svobodě žít," prohlásil.

V této souvislosti obhajoval stavbu a význam amerického protiraketového štítu na českém území. "I my, kteří svobodu máme, o ni neumíme vždy s dostatečným nasazením bojovat. Stačí, aby se Moskva zamračila a mnozí se strachem, a možná i podvědomou vzpomínkou na sovětskou okupaci, zavrhnou myšlenku na obranný protiraketový systém," prohlásil. "Tak jako jsme zamítli Marshallův plán a vydali se na cestu do ruského otroctví, tak dnes opět mnozí politici varují: Hlavně si nerozzlobit Moskvu," podotkl.

Akci před budovou Hlávkovy koleje v Jenštejnské ulici uspořádala Nadace Nadání Josefa, Marie a Zdeňky Hlávkových a Český svaz bojovníků za svobodu. Pietní akce se kromě premiéra zúčastnil i předseda Ústavního soudu Pavel Rychetský, pražský primátor Pavel Bém (ODS), ministři, poslanci, ombudsman Otakar Motejl i rektori pražských vysokých škol.

Premiér a někteří další řečníci na setkání rovněž upozornili na hrozící návrat komunistů k moci, který umožnily výsledky nedávných krajských voleb. "Po krajských volbách máme rudo-oranžové koalice v některých regionech a fakticky už v minulých volbách v roce 2006 jenom o pár hlasů nebyla podobná situace už na celostátní úrovni," prohlásil Topolánek. "Je to určité memento jak pro politiky, tak pro veřejnost, aby věděli, že svoboda není zadarmo, že svobodu je třeba oprašovat, je třeba za ni bojovat," zdůraznil.

Znepokojení nad návratem komunistů k moci vyjádřil i rektor Univerzity Karlovy Václav Hampl. Jak řekl ČTK, štve ho to. "A ještě navíc mě štve, když ještě by to mělo vést k tomu, že vydobytá akademická samospráva univerzit se také zase vrací do rukou částečně i lidem, kteří jsou s tím minulem příliš těsně spjatí," dodal.

Předseda ČSSD Jiří Paroubek se však proti "strašení komunisty" ohradil. "Rád bych připomněl všem pravicovým politikům, že komunisté se v naší zemi podílejí na moci bez ohledu na listopadové události 1989 a zvolili oba dva naše polistopadové prezidenty - Václava Havla v prosinci 1989 a Václava Klause v roce 2003," uvedl v tiskovém prohlášení zaslaném ČTK. "Projevy politiků především pravicových stran se opakováním stále stejných floskulí o hrozbě komunismu a vyvoláváním strachu nápadně přibližují papalášům minulého režimu, kteří snad ze stejného důvodu, totiž z nedostatku vlastních myšlenek, varovali před revizionismem, popisovali hrůzy kapitalismu a líčili militarismus Západu," doplnil.

Zdravici prezidenta republiky Václava Klause přednesl u Hlávkovou kolejí Ladislav Mravec z kanceláře prezidenta. "Není náhodou, že totalitním režimům vždy nejvíce vadili vzdělaní lidé. Ti se hůře ovládají," citoval z ní. Skutečným terčem nacistů podle něj nebyli jen vybraní jedinci, ale celá česká vzdělanost.

Během demonstrací 28. října 1939 vyšlo v Praze do ulic na 100.000 lidí. Při potlačování této demonstrace německé pořádkové jednotky smrtelně postřelily v Žitné ulici dělníka Václava Sedláčka a studenta medicíny Jana Opletala a zranily dalších devět lidí. Opletalův pohřeb se 15. listopadu stal další manifestací, na kterou o dva dny později okupanti tvrdě zareagovali. Okupanti vtrhli i do Hlávkovy koleje, řadu studentů pozatýkali, některé z nich popravili. Vzápětí následovalo uzavření všech českých vysokých škol.

Josef Vlach, který jako student v roce 1939 bydlel v Hlávkově koleji, připomněl, že čas, vyměřený této generaci, neúprosně míjí. "Nesla v sobě silný náboj vlastenectví a vztahu k rodné zemi, kterou byla připravena hájit. Dokázala to svým odporem k okupantům, který zdaleka nebyl jen pasivní, nýbrž v řadě případů velmi aktivní," řekl.